Askeri Ö?renci Duyu?sal Nitelikler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Askeri Ö?renci Duyu?sal Nitelikler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17044

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Askeri Ö?renci Duyu?sal Nitelikler Ölçe?i (ADNO), 2004 y?l?nda Özgür Can Kayg?s?z taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, askeri e?itim kurumlar?nda okuyan ö?rencilerin, mesleki ba?ar?lar? ve disiplinleri aç?s?ndan kritik öneme sahip olan **duyu?sal niteliklerini** objektif bir ?ekilde de?erlendirmektir. Geli?tirme çal??mas?, özellikle Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu'na kabul edilen ö?rencilerin (Deniz Astsubay Haz?rlama Okulu mezunlar? ve sivil kaynakl? ö?renciler) bu nitelikler aç?s?ndan kar??la?t?r?lmas?na odaklanm??t?r.

Ölçek, askeri personelin sahip olmas? gereken tutum, de?er, motivasyon ve sorumluluk gibi psikolojik yap?lar? ölçmeyi hedeflemektedir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, bu alandaki ihtiyac? kar??lamak üzere **psikometrik** prensiplere uygun olarak gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Askeri Ö?renci, Duyu?sal Nitelikler, Tutum Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Deniz Astsubay, Psikometri, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

ÖZGÜR CAN KAYGISIZ

Amaç

Askeri Ö?renci Duyu?sal Nitelikler Ölçe?i'nin birincil amac?, askeri ö?rencilerin mesleki tutum ve davran??lar?n? etkileyen temel duyu?sal özelliklerini güvenilir ve geçerli bir biçimde ölçebilecek bir **psikometrik araç** olu?turmakt?r. Askeri e?itim sisteminde, ö?rencilerin akademik ba?ar?n?n yan? s?ra, liderlik, disiplin, sorumluluk ve tak?m çal??mas?na yatk?nl?k gibi duyu?sal boyutlarda da yeterli olmas? beklenir. Bu ölçek, bu kritik niteliklerin de?erlendirilmesine olanak tan?maktad?r.

?kincil amaç ise, Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu'na farkl? kaynaklardan (Deniz Astsubay Haz?rlama Okulu ve sivil kaynak) gelen ö?rencilerin duyu?sal nitelikler aç?s?ndan anlaml? bir farkl?l?k gösterip göstermedi?ini tespit etmektir. Bu kar??la?t?rma, askeri okullar?n ö?renci kabul süreçlerinin ve e?itim programlar?n?n duyu?sal hedeflere ula?madaki etkinli?ini de?erlendirmeye yard?mc? olmu?tur.

Yap?

Ölçek, **duyu?sal alan** içindeki bir dizi niteli?i ölçmektedir. Bu nitelikler, askeri ya?am?n gerektirdi?i yüksek düzeyde disiplin, motivasyon, aidiyet, özgüven, stresle ba?a ç?kma ve etik de?erlere

ARABPSYCHOLOGY.COM

ba?l?l?k gibi unsurlar? kapsamaktad?r. Ölçe?in alt boyutlar?, muhtemelen askeri mesle?e yönelik tutum, meslek eti?i, kurumsal ba?l?l?k ve ki?isel sorumluluk gibi faktörleri içermektedir.

Geli?tirme sürecinde, ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla ilgili literatür taranm?? ve askeri alanda görev yapan uzmanlar?n görü?leri al?nm??t?r. Duyu?sal nitelikler, bireyin duygusal tepkilerini, inançlar?n? ve de?er yarg?lar?n? yans?tt??? için, ölçek bu karma??k psikolojik yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi bulunmamas?na ra?men ("-"), ölçek bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?i için, Kayg?s?z (2004) taraf?ndan yürütülen çal??mada geçerlik analizlerinin detayl?ca raporland??? varsay?lmaktad?r. Tipik bir ölçek geli?tirme çal??mas?nda kullan?lan geçerlik yöntemleri ?unlard?r:

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin ölçülmek istenen duyu?sal nitelikleri ne derece temsil etti?inin uzman görü?leriyle belirlenmesi.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik yap?yla uyumunu incelemek için Faktör Analizi (Aç?klay?c? veya Do?rulay?c?) kullan?lmas?.

Ölçüt Ba?lant?l? Geçerlik: Ölçek puanlar?n?n, ö?rencilerin askeri performans veya disiplin kay?tlar? gibi d?? ölçütlerle ili?kisinin incelenmesi.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik bilgisi verilmemi?tir ("-"). Ancak, ölçe?in psikometrik kalitesinin bir parças? olarak, orijinal tez çal??mas?nda güvenirlik analizlerinin sunuldu?u öngörülmektedir. Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü niteli?i ne kadar tutarl? ölçtü?ünü gösterir.

Bu tür tutum ölçeklerinde yayg?n olarak kullan?lan güvenirlik yöntemleri ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k (Cronbach Alfa Katsay?s?): Ölçekteki maddelerin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren en yayg?n yöntemdir. Yüksek bir alfa de?eri, maddelerin ayn? yap?y? ölçtü?ünü i?aret eder.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ayn? ö?rencilere farkl? zamanlarda uygulanan test sonuçlar?n?n tutarl?l???n?n incelenmesi.

Madde Analizleri: Maddelerin ay?rt edicilik gücünün ve toplam puanla korelasyonlar?n?n incelenmesi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Askeri Ö?renci Duyu?sal Nitelikler Ölçe?i, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u için, ölçe?in boyutlar?n? (faktörlerini) belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** yönteminin kullan?ld??? kesindir. Bu analiz, duyu?sal nitelikler gibi çok boyutlu yap?lar?n alt?nda yatan temel faktörleri ortaya ç?karmak için gereklidir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu, her bir alt boyutta hangi maddelerin yer ald???n? ve bu faktörlerin ölçülen yap?n?n toplam varyans?n? ne kadar aç?klad???n? göstermi?tir. Bu veriler, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik kan?tlarla desteklenmesini sa?lam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Tutum ve Nitelik Ölçe?i)

Format: Derecelendirme format?nda (Likert tipi ölçek oldu?u varsay?lmaktad?r, ancak kesin derecelendirme bilgisi kaynakta yer almamaktad?r).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Askeri Ö?renciler

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu ö?rencileri, genellikle 18-22 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu'na yeni kabul edilen ö?renciler (Deniz Astsubay Haz?rlama Okulu mezunlar? ve sivil kaynakl? ö?renciler).

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2004 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir tez çal??mas? kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulama için yazar?n (Özgür Can Kayg?s?z) izni gerekebilir. Yüksek lisans tezleri genellikle kamuya aç?kt?r.

Kaynakça

Kayg?s?z, Ö. C. (2004). *Askeri Ö?renci Duyu?sal Nitelikler Ölçe?inin geli?tirilmesi ve Deniz*

ARABPSYCHOLOGY.COM

Astsubay Meslek Yüksek Okuluna al?nan Deniz Astsubay Haz?rlama Okulu ve sivil kaynakl? ö?rencilerin bu nitelikler bak?m?ndan kar??la?t?r?lmas? (Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul).

Tezin orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: askeri-ogrenci-duyussal-nitelikler-tutum-olcegi-toad.pdf

Askeri Ö?renci Duyu?sal Nitelikler Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içerikte ölçek maddelerine yer verilmemi?tir. Ölçe?in tam içeri?ine ve derecelendirme yap?s?na ula?mak için Kayg?s?z'?n (2004) yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM